

Motieven voor leermiddelenbeleid

We staan aan het begin van een nieuw tijdperk op het gebied van leermiddelenbeleid en leermiddelengebruik. Scholen bevinden zich op een scharnierpunt: een open veld van zelf bepaalde inhoud, meer digitaal en andere financiën ligt voor ons.

Complex is het aanbrengen van samenhang in al die aspecten. Hoe vullen we het taakbeleid in, wat zijn de keuzecriteria voor leermiddelen en wie besluiten daarover? Uit de ervaringen die zijn opgedaan door een aantal pilotscholen blijkt dat het opzetten van een leermiddelenbeleid in ieder geval leidt tot inzicht in de motieven, bewustwording en samenhang tussen wat er al gebeurt en plannen voor de toekomst. Hieronder leest u meer over de motieven van een aantal pilotscholen.

Atlas College

Het Atlas College ziet een belangrijke rol weggelegd voor leermiddelen bij het realiseren van de vernieuwde ambities van de school. Daarnaast maken de beschikbaarheid van steeds meer leermiddelen (via internet) en de nieuwe financieringssystematiek voor leermiddelen het ontwikkelen van leermiddelenbeleid zinvol. Met dit beleid wil het Atlas College de volgende vragen beantwoorden:

- Welke leermiddelen hebben we nodig om onze onderwijskundige ambities te kunnen realiseren?
- Welke consequenties heeft dat voor het beleid rond ICT, personeel en organisatie?

College Vos

De laatste jaren heeft Het College Vos veel geïnvesteerd in een goede ICT-infrastructuur. Daarnaast bieden de ontwikkelingen rond de maatregel 'gratis schoolboeken' een kans om een belangrijke stap te maken. Tot slot kan leermiddelenbeleid de ambities uit het Triple-A-document dichterbij brengen (het College Vos heeft in 2008 belangrijke uitgangspunten beschreven waaraan leermiddelen moet voldoen. Dit resulteerde in het document 'Triple-A leermiddelen in 2013: actueel, activerend en aangepast aan de leerling').

Baudartius College

Het Baudartius College formuleert vijf behoeftes en motieven voor leermiddelenbeleid:

- grip krijgen op de kosten, in evenwicht met het budget voor leermiddelen;
- behoefte om afstemming tussen verschillende secties te creëren;
- horizonverbreding: oriëntatie op de bruikbaarheid van meer soorten leermiddelen, mogelijkheden om met andere partijen leermiddelen te ontwikkelen en/of arrangeren; mogelijkheden om met andere partijen leermiddelen te ontwikkelen en/of arrangeren;
- realiseren van maatwerk maakt samenwerking in een netwerk van scholen onontbeerlijk;
- de ontdekking dat ook leerlingen een rol moeten spelen in het maken van leerarrangementen.

Liemers College

Leermiddelenbeleid is ontwikkeld omdat er grote behoefte aan differentiatie en maatwerk is. Het aanbod aan leermiddelen is de laatste jaren enorm toegenomen. Met een leermiddelenbeleidsplan kan afstemming worden gezocht tussen leersituaties en leerstrategieën van leerlingen enerzijds en didactiek en docerestijlen van docenten en inzet van leermiddelen anderzijds.

Dr. Nassau College

Dr. Nassau College arrangeert en ontwikkelt al enige tijd eigen, digitale leermiddelen. De school wil deze activiteiten graag in een locatiebreed beleid plaatsen. Daarnaast wil de school anticiperen op de invoer van de lumpsum financiering, de afopende contracten met de tussenhhandel, en de Europese aanbesteding.

Gebleken is dat:

- Leermiddelenbeleid bijdraagt aan een betere bewustwording van de rol van de onderwijskundige visie, ICT, financiën, personeel en organisatie.
- Leermiddelenbeleid bundelt losstaande onderwijskundige ontwikkelingen.
- Leermiddelenbeleid leidt tot een hoger kostenbewustzijn.
- Leermiddelenbeleid leidt tot een kwalitatieve impuls aan het onderwijs.

Het Montaigne Lyceum

Het Montaigne Lyceum heeft sinds de oprichting in 2001 veel ervaring opgedaan met het ontwikkelen van onderwijsmateriaal. Leermiddelenbeleid biedt de mogelijkheid eenheid aan te brengen in het schoolbeleid en een verbinding aan te brengen tussen de onderwijsvisie, de inzet van leermiddelen, professionalisering van docenten, ICT-beleid en financiële kaders.

ORS Lek en Linge

- Geen aanvullende schoolmiddelen voor leermaterialen dan het daarvoor bestemde deel van de lumpsum financiering.
- Impuls voor het realiseren van strategische en onderwijskundige visie van de school, vooral wat betreft eigenaarschap en betrokkenheid bij het eigen leerproces en het eigen werk (voor leerlingen en medewerkers).

OSG De Rietlanden

De Rietlanden noemt vier aanleidingen, tevens onderzoeksterreinen, voor het ontwikkelen

van leermiddelenbeleid:

- aansluiting tussen heterogene klassen en leermaterialen;
- de ondersteuning van projecten door leermiddelen;
- consequenties van ICT-beleid voor leermiddelen.

De bedingungen waren o.a.:

- Leermiddelenbeleid leidt tot bewustwording van de samenhang tussen schoolvisie, leerdoelen, lesdoelen, didactiek, en leermiddel. Dat draagt vervolgens bij aan schoolontwikkelingsbeleid en kwaliteitszorg.
- Onderzoek leidt soms tot ontvullende uitkomsten, maar maakt ook direct helder wat er op korte termijn gedaan moet worden.

Schoonhovens College

Het Schoonhovens College noemt twee redenen voor een leermiddelenbeleid.

- Op leermiddelen zal 10% bezuinigd moeten worden, maar dat mag niet ten koste gaan van de onderwijskwaliteit.
- ICT-mogelijkheden nemen toe, terwijl de mogelijkheden tot dusverre versnipperd worden benut.

Het beleidsproces leverde o.a. de volgende inzichten:

- De financiële consequenties van de lumpsum financiering van leermiddelen heeft tot bewustwording geleid van zowel de kwaliteit als de prijs van leermiddelen.
- Het leermiddelenbeleidsplan heeft de scholing van docenten in ELO-gebruik versneld.
- Leermiddelenbeleid vormt een knooppunt tussen het schoolplan, ICT-inzet, activerende didactiek en de didactische aanpak van de docent, daar waar eerst sprake was van onduidelijke en/of individuele beslissingen.